

Regeringskansliet, Miljödepartementet

m.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: m.me@regeringskansliet.se

Begäran om yttrande över Naturvårdsverkets rapport av regeringsuppdrag att se över systemet för avgifter för prövning och tillsyn som sker enligt miljöbalken m.m.

Er beteckning: M2020/02050

Ärendet

Regeringskansliet har gett Länsstyrelsen Västernorrland möjlighet att yttra sig över Naturvårdsverkets rapport av regeringsuppdrag att se över systemet för avgifter för prövning och tillsyn som sker enligt miljöbalken och Statskontorets rapport Redovisning av regeringsuppdrag – Översyn av systemet för prövning och tillsyn som sker enligt miljöbalken.

Länsstyrelsens inställning

Länsstyrelsen är generellt positiv till utredningens förslag och lämnar sammanfattningsvis nedanstående synpunkter.

5.1.1 Avgifterna för tillsyn och prövning ska separeras

Länsstyrelsen anser att det är positivt att nuvarande avgift för prövning- och tillsyn separeras. Det ger en tydlighet till både verksamhetsutövaren och myndigheten om vilka avgifter som berör prövning respektive tillsyn. Ett särskiljande kan också ge en tydligare bild om handläggningen för prövning och tillsyn täcks av avgifterna.

5.1.2 Ansökningsavgifter för prövning ersätter dagens årliga avgifter

Länsstyrelsen ser positivt på förslaget att en prövningsavgift erläggs för prövningar som avvisas, ej igångsätts eller dras tillbaka. Länsstyrelsen ser dock en risk att verksamhetsutövaren avhåller sig från att dra tillbaka tillståndet eftersom det medför en kostnad.

5.1.4 Ansökningsavgiften för prövning kompletteras med en avgift för omprövning av tillstånd

Att ta ut en avgift för omprövning anser länsstyrelsen i det stora hela är bra. Däremot ser länsstyrelsen en risk att verksamhetsutövaren väljer att avvakta med omprövning eftersom det medför en kostnad.

5.1.6 Nya och höjda årliga tillsynsavgifter

Länsstyrelsen tycker det är bra att avgiftsnivåerna justeras och därmed höjs för att följa den kostnadsutveckling som finns. Som Naturvårdsverket anger så är det viktigt att det säkerställs att balansen mellan statens intäkter och utgifter inte påverkas negativt.

En ny miniminivå för årlig tillsynsavgift

Länsstyrelsen anser att förslaget om en miniminivå för årlig tillsynsavgift är bra och bättre speglar den tillsyn som genomförs. Att handlägga ett relativt enkelt ärende tar en viss tid i anspråk hos en handläggare. En miljörapport är ett bra exempel på handläggning som varje år lämnas in av en tillståndspliktig verksamhet och som kräver handläggning. Länsstyrelsen tycker också det är bra att avgifterna mer harmoniserar med kommunernas tillsynsavgifter.

Höjning av tillsynsavgiften för vissa avgiftskoder vad gäller täktverksamheter och vindkraft

Länsstyrelsen är positiv till att avgifterna för vindkraft justeras upp till en högre avgiftsnivå. Trots en höjning av avgifterna är avgifterna betydligt mycket lägre än många andra verksamheter. Under anläggningsskedet så är tillsynen intensiv och därmed jämförbar mot till exempel en verksamhet för massabruk som har en betydligt högre tillsynsavgift. I driftskedet så är tillsynsbehovet inte alls lika stort för vindkraft och då är föreslagen avgift mer rimlig. Länsstyrelsen håller med Naturvårdsverket att det finns behov av göra en översyn av tröskelvärden för vindkraftparker med koppling till anläggning- och driftskede.

5.1.7 Timavgift utgår vid extraordinär tillsyn och tillsyn av anläggningsarbeten som utförs med stöd av ett igångsättningsmedgivande

Länsstyrelsen anser att det är bra att möjligheten finns till att ta ut en kompletterade avgift vid extraordinär tillsyn. Men för att kunna veta när en sådan avgift ska tas ut måste det finnas en tydlig vägledning. En vägledning som förtydligar vad som menas med till exempel större driftstörning. Förslaget ger incitament för verksamhetsutövaren att stärka sin egenkontroll så påverkan på människors hälsa och miljö förhindras eller minimeras. Kommunernas taxeringsmodell har en liknande

hantering av extraordinär tillsyn och förslaget innebär det blir en mer enhetlig syn på avgifter.

5.1.8 En ny tilläggsavgift för tillsyn av industriutsläppsverksamhet införs

Länsstyrelsen är positiv till förslaget om att en tilläggsavgift påförs på de verksamheter som har beslutade BAT-slutsatser. Länsstyrelsens erfarenhet är att industriutsläppsverksamheter med offentliggjorda slutsatser får ett utökat tillsynsbehov och kunskapskravet är högre än för andra verksamheter utan slutsatser. I flertal fall är slutsatserna väldigt omfattande och komplicerade precis som utredningen säger. Länsstyrelsen tycker förslagen om att avgiften ska tas ut på endast den huvudsakliga industriutsläppsverksamheten samt endast en årlig tilläggsavgift per anläggning är bra och har inga övriga kommentarer kring det förslaget.

5.1.9 Antalet timmar tillsyn framgår av FAPT

Länsstyrelsen anser att det är positivt att antalet timmar som tillsynen motsvarar kommer framgå i FAPT. Det ger både tillsynsmyndigheten och verksamhetsutövaren en tydlighet om vad som förväntas.

5.1.10 Tillsynsavgifterna betalas i efterhand

Förslaget att avgiften ska betalas i efterhand är rimlig och lättare att hantera än dagens hantering av avgifterna. Det faller väl in i andra förslag i utredningen som till exempel avgift för extraordinär tillsyn och beslutade BAT-slutsatser. Efterhandsdebiteringar försvinner och avgiften kommer att spegla den faktiska tillsynen.

5.2 Vattenverksamhet – utom markavvattning

5.2.2 Avgifterna för tillsyn och anmälan höjs

Länsstyrelsen är positivt inställd till den föreslagna höjningen av avgifterna. Länsstyrelsen anser att avvägningen att avstå full kostnadstäckning är nödvändig med hänsyn till risken att en alltför hög avgift kan medföra att verksamhetsutövare avhåller sig från att anmäla verksamheten

5.4 Viss övrig verksamhet

5.4.2 Vissa befintliga avgifter höjs

Länsstyrelsen ser positivt på utredningens förslag om höjning av avgifterna.

För bilskrotare delar länsstyrelsen utredningens slutsats att en ytterligare höjning för att nå högre kostnadstäckning är orimlig och kan bidra till att bilskrotare i högre utsträckning då kan avstå från att söka auktorisation. Detta skulle i sin tur kunna leda till olovlig verksamhet där miljöaspekter åsidosätts. Den föreslagna avgiften ligger i linje med flertalet andra liknande ärendeslag hos länsstyrelsen med liknande antal timmar i handläggningstid.

5.5 Övriga förändringar

Länsstyrelsen är positiv till förslaget om en översyn vart tredje år. Länsstyrelsen tror att översynen kommer medföra att avgifterna bättre motsvara den handläggning som utförs för respektive verksamhet.

7 Reflektioner och medskick

7.2 Prövning av miljöfarliga verksamheter

Länsstyrelsen håller med om att det finns ett behov av översyn för vad prövningsavgiften ska omfatta.

7.3 Återföring av medel

Länsstyrelsen har i myndigheternas budgetäskande poängterat behovet av ökade resurser inom både miljöprövning och miljötillsyn, som ett komplement till den egenfinansierade tillsynen.

Även om en grundprincip för finansiering av tillsyn är att den ska vara anslagsfinansierad, måste det finnas utrymme för att göra mer nyanserade bedömningar för olika tillsynsområden. Inom miljötillsynen, med dess relativt starka fokus på verksamhetsutövares egenkontroll (enligt 26 kap. 19 § miljöbalken), är det centralt att verksamhetsutövarna har ett starkt incitament för att själva kontrollera och följa upp konsekvenserna av sin verksamhets miljöpåverkan.

Länsstyrelsen håller med Naturvårdsverket att regeringen bör säkerhetsställa att uttagna tillsynsavgifter oavkortat återförs till respektive länsstyrelse.

7.4 Underlag inför framtida översyn

Länsstyrelsen ser positivt på att det genomförs en översyn för utveckling av digitalt system där det tydligare framgår kostnader, handläggningstid samt möjlighet till uppföljning.

8. Åtaganden

8.1 Vägledning till FAPT

Detta ser länsstyrelsen som en självklarhet och en viktig del i förändringen i FAPT för att vägleda länsstyrelsen vid hantering av avgifter. Viktigt att vägledningen finns tillgänglig då ändringarna sker.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Daniel Gustafsson med miljöhandläggare Therese Edin som föredragande. I den slutliga handläggningen har också Margareta Östman Miljöhandläggare, Gusten Windelhed Förvaltningshandläggare samt enhetscheferna Joakim Kruse, Maria Höglund och Hans Olofsson medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.